

KRJELA 15

Klub mladých autorov pri Knižnici G. F. Belopotockého v Liptovskom
Mikuláši

Radka Berešíková

Zimné vzkriesenie

Nechcem na Teba
Myslieť v dobrom
Nechcem na Teba
Myslieť v zlom
Chcem na Teba
Nemyslieť
Necháme sa v pokoji
Prežiť svoju budúcu
Minulosť
Osušila som mihalnice
Od zaschnutých síz
V zaprášených
Spomienkach
Povraz sa pretína
Mečom modlitby
Otroctvo je v rukách
Slobody
Čo by som od seba
Nikdy nečakala
Tak to vidím môj
Nejediný
Že z mŕtvych
Som vstala zaživa

Ivan Repček

Praha 1968

prázdniny
na byte u tety Julči
slaná káva
predznamenáva hanke
tú trochu zostávajúceho času

jej
cestu na petfín
v zrkadlách bludiska
rátame schody
v tichu ocele
stovežatá pod nohami
v tušení

hrmotu
ocel po dlažbách
zápach pušného prachu
ešte necítiť
najväčší problém
je odtrhnutý strmeň
z koníka
v lunaparku

Praha 1975

v rozprávke
prebudený malý princ
precitá s veľkomesťom

v zázraku
sveta dospelých radostí
sa zachytil pod vianočným
stromom

v múzeách
hľadá príbehy
rozprávajú mi ich panoptiká

v planetáriu
pod svojou hviezdou

začína utekať z detstva

Sliac 1980

dvorana
zelenej stužky
na zväzáckych rovnošatách

john
lennon is death
zahrajte yesterday

cudzinka
pri mojom stole sa predáva
za dobrý pocit

gymnastka
comaneciová po obrne
zľahka cvičí

zátky od šampanského
to bola sedemnásť

tajní
agenti odchádzajú
medzi mŕtvych

živí
tancujú
na počesť johnovi

Poprad 1981

ty
za oblokom autobusu
odchádzaš nespoznaný

ona
na chodníku sa usmieva
keď ja ho mám rada

ty
budeš ťahať kratší koniec

tak o dvadsať rokov
ona
bude s víťazom porazená
slzy už nebudú bolieť

ty nespĺnená výčitka zazvoníš
v akváriu nočnej tmy

ona
zobudená uvidí
mandľové oči cudzích detí

Bobrovec 1983

polnočná
a popolnočná
prvá a posledná
bude tak na veky

drobné
sú stratené
mince požičaj
do zvončeka

trubači
s fanfárou odtrúbili
na kostolnej veži
budíček

odmenou
z najkrajších vianoc
obdarený
danajským darom

odchádza
v teplom svetri
nad ránom
odumiera láska

Bechyně 1987

ticho
nočné služby
bacha lítačka
hele vole nech ty kluky
dej si s náma panáka

záblesky
prúdových motorov
nočné lietanie
cestou z hospody na rúžku
nechodíť cez letisko

inak
z vás pozbierajú
dvadsaťsedem kilo
tak málo po nás ostane
závan vetra
na bechyňskom moste

Štramberk 1988

dátum
z menín v kalendári
spereme si choboty
do nemoty
sneh vrzdí
stopy
vedú tam nie späť

kolotoč
pivorumpivorumpivorum
u doktora hrstky
nohami napred
nemôžeš nezavádzať
stopy
vedú späť nie tam

príd'
po mňa
siaha na mňa smrť
ty ktorá
prídeš
ma nezachrániš
siahne po mne smrť

Peter Cibák

Straty

* * *

(O)ko sťahuje viečkom prítomný priestor
na minimum (*fikcia prehlušuje realitu*)
okná búšia ako chlopne zdravých a čerstvých sŕdc
pľúca sa stereotypne namáčajú v rednúcom vzduchu
napínajúc tetivu ... Von – za priehľad
zarosených okien
kde zúri Monetova chémia
kde ráno ešte premrznuté včely štartujú motory

To prvé – ešte nezrozumiteľné slovo
akoby len odkvaplo z pootvorených úst
a
postupne pretekalo kožou
ako sklo preniká svalom

Som len (*digitálne*) zrkadlo
tekutý povrch vibrujúcej hladiny
presne vydefinovaná postava v cudzom programe
rezignujúci prijímateľ akýchkoľvek správ
voda ktorá rozpustí všetko
ruka ktorá sa chytá za ruku (*z opačnej strany*)
ale krv ... – tá je neschopná prijímať vznikajúce súradnice
každý dotyk je (*nehybnosť*)

Prestávam vidieť? moja anamnéza je slepé Glaukonove
oko
... nevidím! (*Videl som sochu Dávida
bustu Platóna – no ani jedna nemala náznakov organicky
žijúceho oka*)
a v prstoch a smädných dlaniach stále cítim
ako sa kopí informačná tma
prázdnota hustne do nových molekúl!
imaginárny pred-obraz rastie v (O)ku pozorovateľa

Na stole ohmatávam puknutý kvet
do nozdier vdychujem neviditeľnú správu:
(*bez toho aby som ju bol schopný prečítať*)
do úst si vkladám cudziu odpoveď: (*kvety vonia!*)

(*Kde? Ako? Prečo?*) ... v spočínutí
a
v inom skupenstve počujem ticho
a pripájam káble okolo Euridiky
prekračujem čiary najvyššie položených hladín
ponárajúc do nich prst
chcem počuť skutočnú teplotu hlasu
(*ucho stráca svoju funkciu*)
no v ústach sa len rozširuje medzera môjho mlčania

Vykrútené pery z neznámeho jazyka
slovo upletené z digitálnej sliny
a
doň ponárajúci sa kameň
hodený nemluvniatkom – až na dno
kde sa brúsi do novej zrozumiteľnosti
(*len sa neobzriet?!*)

* * *

Len JA so svojím *Ja*: (*v zakódovanej podobe*)
a uprostred zrkadlo (*obrazovka?*)
ktoré dokáže preniknúť cez kožu:
(*treba sa vymedziť!*)
roztrhnúť vlákno
rozhybať mäso

* * *

Škrtenie kremeňa pod zemou
prvá iskra – prvé zohriate dlane
(*a urazení bohovia*)

Pýtam sa sám seba
do ucha si vábim kontext pretrhutej ozveny:
“Návrat už nie možný?” ... na začiatok
na prvé zvnútornenie jazyka
keď hodený kameň pretrhol vzduch
a lúštiac z letu sme sali mlieko a krv z bradaviek
ako deti ktoré obliekal iba nahý vietor
... sme ticho tušili ...
(*že ubúda z pečene*) ktorá už nedorastie!
tie okovy čoraz
viac a viac pálili

No ja – kým ešte vládzem!
prikladám sondy k šumivým atómom
ktoré ma obaľujú horúcimi niťami
držiac si v roztrasenej dlani srdce ... (*vypínam TV!*)
stojí pred stromom – strom je (*ja*)
vstupuje nohou do rieky – rieka je (*ja*)

Jazvy sa už nehoja
mokvajú ... niet zdravo zahojenej kože
niet hladko-mliečneho poprsia
po ktorom by som prešiel ústami
a
zhorel ... (*do tla!*) žiaden Fénix
žiadne prežívanie starého popola

Signál sa prerušil!

* * *

(*Otcova boľavá slza prepaľuje zem
a syn – Faethon – v slnečnom prachu
mieša svoje kosti*)

No tu dole – kde zimoviská začínajú pretriasat'
zaprášené kabáty
už októbrové slnko nehreje
prestáva vypaľovať do kože letokruhy
(*spektrá ročných záznamov*)
prechádzam si po nich jazykom
čítajúc správy
a (*pomaly ubúda aj
hemoglobínu*)

Blednem do farieb rozožratých vápencov
chladnejší vzduch znehybňuje
môj rukopis pomaly sa vytrácajúceho tieňa
a netuším – že aj môj portrét visí po stenách dutých jaskýň
(*neplače však – neusmieva sa – nežiari*)

Len prázdnota uprostred zvuku (*budem škriekať*)
slová unikajúce z kryštálických zrkadiel
ohlasovať sa vo vysokých frekvenciách (*až 500 Mz/Pip*)

Ale ešte posledný krát (*pred tým než sa ohlásim
zvonením a novým logom*)
chcem živým okom zhliaďnuť

farebný tón tvoje tváre
... zanikám

* * *

Nové pouličné hologramy
zaslepujú pohľad
(*vidím zmoknutú ženu v presne narysovanej ulici*)
a jej teplé šľavnaté lono
ktoré sa hojdá v nepriehľadnom igelite
Ruka sa trasie – chce sa zaboriť!
odtrhnúť si ústa od slova
vysielajú zvieracie signály

(*vypínam mobil!*)
Do roztvoreného oka sa vpíjajú dávno vykopané alabastre
pyramídy ktoré boli udupané pieskom
sa dvíhajú
nerušene vyberám ďalekohľad a čítam z nich úryvky
Kde si? ... (*hľadám ťa Ariadne*) – teraz však bez nite!
(*stačí len signál?*)

V slepte krikľavých vlákien
a potrhanej tmy
ktoré sa mi lepia o sietnicu
vidím len jednu cestu (*len sa nevzdialiť*
všetko skazili!)

Labyrint mení svoje rozmery
a ty – sa chúliš do polohy embrya
– posledná z prvých!

Stoporenými kosťami búšim do vetra
rozptyľujúc hnilobu neznámych chodcov
– bum bum bum bum – vzduch je redší
ako v zovretej dlani (*unikám*) bez teba!

Mám nutkavú slinu bez verša
na očiach zatlačené zlaté mince
(*prekračujem!*) Styx
asfalt stráca pevné skupenstvo
a signatári miznúcich stop uviazli
v poslednej z nich

Už len ten pohyb tieňa narúša vrtiace sa koleso
(*Koleso, vrt' sa ...*)*

* * *

(*Osamostatnenie sa ...*)

zvliekanie kože a únava!

Počítam mesto po krokoch

zaobľujem sa ... v stenčujúcej nedočkavosti!

Pach spáleného benzínu

sa mieša s odkvitnutými muškátmi

a

betónové strechy sa ukrývajú v hmle

... krok za krokom ...

Lúštim nápisy neznámych expresionistov

(*možno potomkovia pána Kirshnera*)

... ktorý tu omylom ...

jedným šmahom štetca zanechal

aj svoje semeno ...

Studené železá pretínajú

hrude

a vlaky unikajú vo vznikajúcej trhline

(*čoraz ostrejší zárez do zeme*)

... som zranený?

– ďalší nádych už nie možný

A predsa – stretávam človeka

(*podobný tvar v rozohranom priestore*)

zbierajúc pred ním sklo!

ktoré si v tekutom stave natieram

na čelo

a studená ešte nezaschnutá krv začína dozrievať (*no signal!*)

(*Zrýchľujeme*) tlkot nových ložísk

ponárajúc do nich napnuté svaly

a mach obrastá teplé hniezda

betón praská na ich povrchu

(*každý dotyk je popálenie*)

a pritom neustále do nich

ukladáme vnútornosti – popol postupne kamenie

* * *

Včera

Dnes

Zajtra ... cítim (*virtuálne*) okovy

priamy zárez do čerstvej kosti

prudké zahryznutie do jazyka – pred vnútornou spovedou!

uvedomujúc si (*program!*)

ktorý ma môže nemilosrdne ukameňovať (*svojimi
algoritmami*)

Prebúdzam sa – hranica stereotypnej prázdnoty sa otvára
(*otáčam oko o 360°*) ... je tu ako pootvorené dvere

– jej prítomnosť môžem vytušiť

z blednúceho vlasu

z nefunkčného penisu – nová živšia smrť

ktorá neustále predbieha skutočnosť

že ešte „žijem“

ešte sa pokúšam o pohyb v pohybe ...

po dvoch paralelne vznikajúcich koľajniciach bez prieniku
bez bodu v ktorom sa môžem udiat' láskavý pohlavný akt!
(*neexistuje! – neexistujem?*)

Dve písmená rozliate hĺbkotlačou na čistom papieri – JA!

ktoré môže byť kedykoľvek nemilosrdne zmyté

ako tenká pružná Dubuffetova čiara

v dvojrozmernom

priestore

kľžem po nej odtlačkom prsta

(*ale je to iba hlúpo položená otázka*

bez otáznika

a s veľmi plytkým nádychom na začiatku vety)

(*Neustále...*) prežívam dopredu natrávené jedlá
prejsť päťou po čerstvej rose – je nedôstojné!

zápach moču

ktorý sa derie zo zjazvených stien – je neprijateľný!

Dnes do nich nevyryjem kľúčom presýpacie hodiny

ani verše stále zajakavých a kostrbatých slov

iba preskakujú v mojej sline – (*necítia asi to čo ja*)

* * *

Akoby som s presne definovanou náhodou
otváral knihu na tom – istom – mieste
Akoby moje ruky a nohy hľadali
stále – tú – istú polohu (*tie isté súradnice*)

(*No prejdime k básni!*)

Sídľiská zaznievajú šedým tónom
neopätovanej lásky
(*Matisse*
si stojí na vyblednutej palete) neobľomne oblizujúč
štetce ako kosti z divokej zvery
(*Je to len skica*) pretváarka
najintenzívnejšia slepota ... môjho detstva?
no nebol to omyl – detí nakoniec vždy ubúda!
vždy sa všetko rozpustí v šede barokovej dúhy
v tomto v ladnom pohybe
rozvešaných košiel'
kde receptory otupené čpavkom
a rebrá radiátorov signalizujú úbytok tepla
– železo-betón železo-sklo beton-drôt –

Sedím za puklinou v skle
(*oko sa nakláňa hlbšie*) cement sa neznesiteľne hromadí
v hrdle
zamlčujúc že ... Tu – po strechách píšem básne
v anténach rozprestieram siete
hltá každú zmlčanú nevyslovenú hlásku

Ó zatúlané frekvencie
stačí len (*signál v rádiu*) pokrytie
poslednej zatiaľ nevyslovenej vety
ktorú mi potajmo vkladajú do srdcového svalu

a ... budem mlčať – sľubujem!

* * *

Ten pohľad (*mrazí!*)
keď si prezerám z lietadla Liptov
a
prechádzam po ňom prstom
v inkubátoroch už zaznieva jeseň
struny praskajú v hrdlách
(*Pozor stúpame!*) do redšieho vzduchu
kde motory rinčia od hladu
a obzor sa hlučne láme na ostrej hrane Kriváňa
pozorujúc rozrytú zem od vetra (*smer juho-
západ*)
ktorá sa kolíše ako aureola rozzúreného mora
akoby všetok ten betón dookola
bol iba dávny náznak praveku – grrrr – grrr
vyhasnutá mušľa bez šumu – šššššššš – šššššššuuuuuuu
(*aj ja začínam mlčať*) ako dieťa ktoré si ju prikladajú
k uchu ...

Posledná cigareta prudko zakašlala
pupočná šnúra sa pretrhla – tu niet zápach po bohoch
alebo čerstvého kyslíku pre vlastné vnútro
Statočnosť (*môjho*) ja
radšej odkladám na ďalšiu zimu

* * *

Všetko je to len ďalšia orálna
fáza,
v ktorej kultúrna
kaša
hladko klže do
žalúdka
Gunther
Anders

Do nových hranatejších jaskýň (*po Euklidovej stope*)
ukladáš pred zotmením unavené
telo
v priestore kde číha (*Picassova*) dekonštruktívna ruka
spíš – dáviš – rozmnožuješ sa – prežívaš svoju otvorenú
samotu
v súzvuку bzučiacej elektriny
ktorá ti prúdi žilami (*onanuješ*) nad celým svetom
(*tieň ktorý si privlastnil tiene*)

Ďalší diskurz vo vnútri ucha už nemá

zmysel

Patrí ti? ... (*celý!*)

A TV-prijímače v synchronizovaných dávkach
krmia večných hlad (*sui generis*) si sám – úplne sám
(*organicky*)

ponorený pod hladinu dezorientovaného hlasu
obklopený fantomami
ktorí postupne šliapu po tvojej mozgovej kôre

A ... digitálne zdanie: „je jablko ktoré „vidíš“ na stole
chutnejšie

ako to ktoré

sa ti zdá?“

* * *

S táť v rade!

T (opit') sa!

E šte raz!

R ást!

O (tvoriť) okno!

T ešiť sa!

Y ...!

P odať ruku!

Krjela. Časopis Klubu mladých autorov pri Knižnici Gašpara Fejéropataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. Číslo 15. Autori tohto čísla: Radka Berešíková, Ivan Repček, Peter Cibák. Zostavila Anna Ondrejková. Vydala Knižnica Gašpara Fejéropataky-Belopotockého v Liptovskom Mikuláši. November 2004.